

преодолевать - процесс индустриализации в послереволюционный период, а в настоящее время в России к тому же имеется немало новейших наукоемких производств. От предложенного варианта развития особенно выиграют регионы с традиционно высоким наукоемким потенциалом.

Литература

1. Государственное финансирование научно-технического прогресса в развитых капиталистических странах/ А.В. Жемчужникова, А.В. Толкушкин, И.А. Кравченко и др. М.: Финансы и статистика, 1989. - 239 с.
2. Павлов К.В. Патологические процессы в экономике. - М.: Магистр, 2009. - 461 с.
3. Павлов К.В. Ядро экономических систем и эффективная хозяйственная политика. М.: Магистр, 2009. - 191 с.
4. Халевинская Е.Д. Мировая экономика и международные экономические отношения. Учебник. М.: Экономистъ, 2004. - 303 с.

Парайко І.І., студент

Козут Ю.В., старший викладач

*Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
м. Чернівці, Україна*

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА – ЗДАТНІСТЬ ДО АДАПТАЦІЇ В УМОВАХ ЗМІН ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Важливим атрибутом підприємства в ринковій економіці є конкурентоспроможність. Розуміння цієї категорії трактується фахівцями по-різному. Визначений авторитет в галузі конкуренції М.Портер, висновки якого обґрунтовуються на результатах багатьох досліджень досягнення і збереження конкурентної переваги, вважає, що фірми випереджають своїх суперників, якщо мають міцну конкурентну перевагу. В країнах з ринковою економікою конкурентоспроможність підприємства є результатом переплетіння факторів, породженим об'єктивним розвитком продуктивних сил і відображаючи результати політики великих монополій в боротьбі за якість, ринки збуту і отримання прибутку.

Конкурентоспроможність, з одного боку, визначається виробом як таким й нині переважно може зводитися до якості. Але водночас конкуренція пов'язані з процесом створення збуту і сервісного обслуговування товару, і, природно, визначається економічними можливостями і що обмеженнями споживача. З

іншого боку, у межах конкуренції відбивається усе те, стосовно споживача, як людина, як члена певної соціальної групи тощо.

В конкурентних умовах і невизначеною зовнішнього середовища процес досягнення цілей підприємства виходить з її певних властивості (конкурентоспроможності) і властивості системи управління (множинності реакцій). Успішність в конкурентній боротьбі виступає мірою використання потенціалу, що визначається рівнем розвитку властивостей організації та її системи управління.

Беручи до уваги види адаптації (статична, динамічна, індивідуальна, постійна, періодична, тимчасова) найбільш ефективною в умовах кризи є групова адаптація, яка спрямована на збереження економічних інтересів декількох підприємств, окремого регіону чи визначеної галузі. А саме, індивідуальна адаптація може забезпечити вихід з кризи лише одного підприємства та одночасно створити ще більш негативні умови для функціонування його контрагентів [3, с. 173]. При цьому у підприємства не завжди достатньо ресурсів для досягнення бажаного результату адаптації, у зв'язку з цим встановлюється потенційно можливий або плановий результат адаптації. Після проведення адаптаційних дій отримується фактичний результат адаптації підприємства до конкурентного середовища, який потрібно порівнювати з бажаним результатом адаптації на момент початку діяльності, задля якої проводилась адаптація підприємства [4, с. 158]. Метою адаптації є забезпечення виживання та ефективного функціонування підприємства в умовах зовнішнього мінливого середовища, досягнення стратегічної стійкості. Відповідно, основними завданнями адаптації підприємства до конкурентного середовища є забезпечення реакції на дію зовнішніх чинників, скорочення часу стратегічної реакції, постійне вдосконалення форм і методів господарювання.

Конкуренція - це суперництво між учасниками ринкового господарства за найвигідніші умови виробництва, продажу і купівлі товарів та послуг, за привласнення найбільших прибутків. Такий вид економічних відносин існує тоді, коли виробники товарів виступають як самостійні, ні від кого незалежні суб'єкти, їхня залежність пов'язана тільки з кон'юктурою ринку, бажанням виграти у конкурентів позиції у виробництві та реалізації своєї продукції. В ринкових відносинах конкуренцію - природно і об'єктивно існуюче явище - можна розглядати як закон товарного господарства, дія якого для товаровиробників є зовнішньою примусовою силою до підвищення продуктивності праці на своїх підприємствах, розширення масштабів виробництва, прискорення НТП, впровадження нових форм організації виробництва і систем зарплати тощо.

Джерелами конкурентних переваг є прогресивна організаційно-технологічна і соціально-економічна база підприємства, вміння аналізувати та своєчасно здійснювати заходи щодо укріплення конкурентних переваг. Останнє слід відзначити особливо, тому що аналіз та оцінка рівня конкурентоспроможності підприємства необхідне на всіх стадіях виробничого процесу.

Швидка адаптація підприємства до змін зовнішнього середовища має

забезпечуватися на основі комплексу інтелектуальних, технічних, технологічних, організаційних та економічних характеристик, які визначають успішну діяльність підприємства на ринку. Відповідно, якщо підприємство має широкий набір компетенцій і їх якісний рівень досить високий, то передумови для перемоги в конкурентній боротьбі у нього кращі, а рівень конкурентоспроможності є досить високий.

Література

1. Должанський І.З. Конкурентоспроможність підприємства / І.З. Должанський, Т.О. Загорна: [Навчальний посібник]. - Київ: Цент навчальної літератури, 2006. - 384с.
2. Борисенко З.М. Основи конкурентної політики / З.М. Борисенко: [Підручник] - К.: Таксон, 2004. - 704с.
3. Кудлаєнко С. В. Теоретичні основи поняття «адаптація підприємств» / С. В. Кудлаєнко // Вісник ХНУ. – 2009. – № 5. – С. 172-174.
4. Степанова Ю. Л. Результативність адаптації підприємства / Ю. Л. Степанова // Економіка. Менеджмент. Підприємництво. – 2012. – № 24 (I). – С. 156-163.

Пастух О.В., аспірант
Національний авіаційний університет
м. Київ, Україна

ЕКОНОМІЧНЕ СТИМУЛЮВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ

Реформування вітчизняного господарства у ринкове об'єктивно вимагає підвищення якості праці в усіх секторах економіки країни, а значить і конкурентоспроможності робочої сили. Водночас значною перешкодою у здійсненні економічної реформи є відсутність ефективного стимулювання праці на вітчизняних підприємствах, що своєю чергою призвело до ослаблення трудової активності в умовах економічної кризи, падіння рівня життя населення. Стимулювання визначається як важлива складова управління, яка лежить в основі розробки стимулів ефективної діяльності суб'єктів трудового процесу.

Виплати з прибутку, що належить роботодавцю, на користь робітників розглядається як важливий елемент матеріального стимулювання високоякісної і продуктивної праці, яка забезпечує власнику капіталу приріст прибутку і перевищує витрати, пов'язані з цими додатковими виплатами. Відтак, застосовані в ринковій економіці механізми дещо стримують